

**DİYANET İŞLERİ
BAŞKANLIĞI
DERGİSİ**

**DİNİ - AHLAKİ - EDEBİ - MESLEKİ
AYLIK DERGİ**

3. Cilt

1. Sayı

OCAK 1964

RAMAZAN VE ORUCA DAİR HADİS-İ ŞERİF MEALLERİ

Osman KESKİOĞLU

Ubâdetü'bnî Sâmit'den; şöyle demiştir: Ramazan geldiğinde Resûlu'llâh birgün buyurdu ki: «Bereket ayı olan Ramazan geldi; Allâh onda size zenginlik verir; rahmet indirir; hatâ ve kusurları bağışlar; düâyı kabul eder. Cenâb-ı Hak sizin iyi amellerinize bakar ve sizinle meleklerine iffihâr eder. Öyle ise, Allâh indinde hayırlı olmağa bakın; hayır işleyin; gerçekten şakî, en bedbaht, bu ayda da Allâhü zü'l-Celâl'in rahmetinden mahrûm kalandır.»

Bu Hadîs-i Şerîfi Taberânî, Mu'cem-i Kebîr'inde rivâyet eder.

Ebû Hüreyre (R.A.) den: Demiştir ki, Resûlu'llah (S.A.) Efendimiz şöyle buyurdu: «Ramazan girdiğinde cennet kapıları bir rivâyette gök kapıları açılır; cehennem kapıları kapanır. Şeytanlar da zincire vurulup bağlanır.»

Bu Hadîs-i Şerîfi Buhârî, Müslim, Mâlik, Tirmizî ve Neseî Hazerâtı rivâyet etmişlerdir. Neseî'nin diğeri bir rivâyetinde şu ilâve vardır: «Her gece bir münâdî nidâ ederek der ki: Ey hayır peşinde koşan, beri gel. Ey şerre koşan, dur yeter.»

Ömer binü Hattap (R. A.) dan, demiştir ki: Resûl-ü Ekrem şöyle buyurdu: «Ramazanda Allah'ı zikreden mağfirete kavuşur, Allah'tan dileyen de haybete uğramaz, boş dönmez.»

Bu hadîsi, Taberânî Mu'cem'inde rivâyet etmiştir.

Ebû Hüreyre (R.A.) den, şöyle demiştir: Resûl-ü Ekrem buyurdu ki: «Her kim Ramazan orucunu inanarak ve ecrini yalnız Allah'tan umarak liveçillâh tutarsa geçmiş günahları bağışlanır.»

Bu Hadîs-i Şerîfi Ahmed bin Hanbel, Şeyhan yani Buhârî ve Müslim, sünen sahipleri Ebû Davud, Tirmizî, Neseî, İbni Mâce rivâyet etmişlerdir.

Yine Ebû Hüreyre'den, şöyle demiştir: Resûl-ü Ekrem buyurdu ki: «Her kim inanarak ve ecrini yalnız Allah'dan umarak Ramazanda Teravih namazını kılarsa geçmiş günahları bağışlanır.»

Bu Hadîs-i Şerîfi de aynı muhaddisler rivâyet etmişlerdir.

Ebû Saîd (R.A.) den şöyle demiştir: Resûl-ü Ekrem buyurdu ki: «Her kim Ramazan orucunu tutar, onun hududunu tanır, Ramazanda korunulması gereken şeylerden korunursa geçmiş günahlarına kefarete olunur.»

Bu hadîs-i Şerîfi Ahmed bin Hanbel ve Ebû Ya'lâ rivâyet etmişlerdir.

Ramazanın âdâp ve erkânına riâyet edilmesi, onun fuyûzatından faydalanmak için birinci şarttır.

Abdullah bin Ömer'den rivâyet olunuyor: Resûl-ü Ekrem Efendimiz buyuruyordu ki: «Kıyâmet günü oruç ve Kur'ân, kula şefaathçi olurlar. Oruç: Yâ Rabbi, ben onu gündüzleri yemekten ve zevklerinden alakoydum, şimdi beni ona şefaathçi kıl, der. Kur'ân: Ben onu gece uykusundan alakoydum. Her ikisi de şefaathçi olurlar.»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Beyhakî rivâyet etmiştir. Ramazan-ı şerifte Kur'ân okumak da faziletlidir. Mukabele okuma âdeti câmilere şeref vermektedir.

Sehl b. Sa'd (R.A.) dan, şöyle demiştir: Resûl-ü Ekrem buyurdu ki: «Cennette bir kapı vardır, ona, Reyyân «Kanıklar kapısı» denir. Ondan ancak oruç tutanlar girer. Onlar girince kapı kapanır, başka kimse giremez.»

Bu Hadîs-i Şerîf'i İmâm-ı Mâlik, Buhârî Müslim, Tirmîzî, Neseî ve Ahmed bin Hanbel rivâyet etmişlerdir. Hadîsin elfâzı muhtelif ise de mânâ birdir: Tirmîzî, oraya girene ebediyyen bir daha susamak yoktur, ziyadesini yapıyor.

Ebû Hüreyre (R.A.) den, demiştir ki, Resûl-ü Ekrem Efendimiz şöyle buyurdu: «Âdem oğlunun her hayırlı ameli on mislinden yediyüz misline kadar katlanır. Allah buyurmuştur ki: Ancak oruç o başkadır. Çünkü o, ancak benim içindir ve onun mükâfatını ben veririm. Kulum zevkinden ve yemeğinden benim için vaz geçiyor. Oruçlu için iki ferah ve neşe vardır: biri iftar zamanında, diğeri de Rabbine kavuştuğu vakitte. Oruçlu ağzın kokusu Allah indinde misk kokusundan daha hoştur. (Oruç ateşe ve ihtiraslara karşı) kal-kandır, siperdir. Sizden biriniz oruçlu olduğu günde kaba saba ayıp sözler söylemesin, gürültü çıkarmasın. Şayet birisi ona söğerse, yahut kavgaya tu-tuşursa ben oruçluyum, ben oruçluyum desin.»

Bu Hadîs-i Şerîf'i İmâm-ı Mâlik, Buhârî, Müslim, Tirmîzi Ebû Dâvud ve Neseî rivâyet eder.

Resûl-ü Ekrem Efendimizden rivâyet olunuyor, demiştir ki: «Nice oruç tutanlar vardır ki, orucundan yanına kalacak şey açlık ve susuzluktan başka bir şey değildir.»

Bu hadîsi Neseî ve İbni Mâce rivâyet etmişlerdir.

Şerâitine riâyet olunmayınca oruçtan bir fayda elde edilemez.

«Kim ki, yalan söylemeği, yalanla iş görmeği, yalan yere şahâdeti bırakmazsa yiyip içmeği bırakmasına Allah kıymet vermez.»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Buhârî, Ebû Dâvud, Tirmîzî rivâyet etmişlerdir.

Ebû Zer Gifârî (R.A.) den, şöyle demiştir: Resûl-ü Ekrem buyurdu ki: «*Ümmetim iftar etmeyi acele ve sahurı tehir ettikçe dâima hayır üzeredir demektir.*»

Bu Hadis-i Şerîf'i Ahmet bin Hanbel Ebû Zer Gifârî'den rivâyet eder. İmâm-ı Mâlik, Buhârî, Müslim ve Tirmîzî'den ve Sehl bin Sa'd'dan rivâyet ederler. Bunun hikmet ve sebebine gelince Yehûd ve Nasârâ yıldızlar görürüncüye kadar oruçlarını tehir ederlerdi. Onlara benzeme diye iftarı acele etmek sünnet olmuştur.

Ebû Saîd Hudrî'den, demiştir ki, Resûl-ü Ekrem şöyle buyurdu: «*Sahurun hepsi berekettir. Velev bir yudum su içmek suretiyle olsun onu yapın, terketmeyin. Zira sahura kalkanlara Allah rahmet eder, onlar için melekler de istiğfarda bulunurlar.*»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Ahmed bin Hanbel rivâyet etmiştir.

Hazret-i Peygamber Efendimiz buyurmuşlardır ki: «*Sizden biriniz iftar ettiği zaman hurma ile iftar etsin. Zira o berekettir. Eğer hurma bulamazsa su ile iftar etsin, çünkü o da temizdir.*»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Buhârî, Müslim, Tirmîzî Ebû Dâvud, İbni Hibban ve Hâkim, Süleyman bin Âmir'den rivâyet etmişlerdir.

Resûlullah Efendimiz iftar ettiği vakit şöyle derlerdi: «*Allah'ım senin için oruç tuttum ve senin rızkın ile iftar ettim.*»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Ebû Dâvud, Muaz bin Zühre'den mürselen, Taberânî ve Dâre Kutnî de Abdullah İbni Abbas'dan; Neseî ve Hâkim de Abdullah İbni Ömer'den rivâyet etmişlerdir.

Abdullah İbni Ömer Radıyallahu Anhumâ'dan, şöyle demiştir:

Resûl-ü Ekrem Efendimiz iftar ettikleri zaman: «*Elhamdülillah, susuzluk geçti, damarlara su serpilip serinledi, inşallah ecir ve mükâfat da sâbit olmuştur.*» derdi.

Bu Hadîs-i Şerîf'i Ebû Dâvud ve Zerrin rivâyet etmişlerdir.

Ebû Hureyre (R.A.) dan, şöyle demiştir: Resûl-ü Ekrem buyurdular ki: «*Bir oruçluya iftar veren kimseye, o oruçlunun sevabı kadar ecir verilir. Şu kadar ki oruçlunun sevabından bir şey eksilmez.*»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Tirmîzî, Ebû Hüreyre'den rivâyet eder. Ramazanda oruçluya orucunu açacak, iftar edecek bir şey vermek elbette hayırlıdır. İn-

fak ve sadaka zaten iyidir, Ramazanda iftar vakti olunca daha hayırlı olur. İftar âdetleri ne hoştu.

Ümmül Mü'minin Hazret-i Ayşe'den, şöyle demiştir: Resulullah Efendimiz buyurdular ki: «Kadir gecesini Ramazanın yirmisinden sonra arayınız.» Bu Hadîs-i Şerîf'i Müslim ve Buhârî rivâyet etmişlerdir.

Hazret-i Ayşe'den, şöyle demiştir: Dedim ki, yâ Resûlallah ne buyurursun? Hangi gece Kadir gecesini bilirsem, ona rastlarsam onda ne diyeyim; nasıl dua edeyim? Resulullah da:

«Allah'ım, sen çok affedicisin, affetmeyi seversin, beni affet, de» buyurdu. Sehl bin Sa'd'dan, demiştir ki, Resûl-ü Ekrem şöyle buyurdu:

Bu Hadîsi İmâm-ı Ahmed bin Hanbel, Tirmîzî ve İbni Mâce rivâyet etmişlerdir.

Muâz İbni Cebel'den rivâyet olunuyor. Peygamberimiz buyurdu ki:

«Sana hayır kapılarını haber vereceğim, oruç kalkandır. Sadaka, su ateşi söndürdüğü gibi günahları söndürür. Gecenin göbeğinde kulun ibâdeti.» Sonra şu mealdeki âyet-i kerîmeyi okudu: «Onlar ki yanlarını yataklara koymazlar, Rablarına korku ve ümit içinde niyaz ederler. Kendilerine verdiğimiz rızıklardan hayıra sarfederler. Hiç bir kimse onların işlediklerine mükâfat olarak gizlenmiş göz aydınlığını, nîmetleri şimdi bilemez.»

Bu Hadîs-i Şerîf'i İmâm-ı Ahmed bin Hanbel rivâyet etmiştir.

Sehl bin Sa'd'dan, demiştir ki, Resûl-ü Ekrem şöyle buyurdu:

«Her şeyin bir zekâtı vardır. Cesedin zekâtı da oruçtur.»

Bu Hadîs-i Şerîf'i Taberânî Sehl bin Sa'd'dan, İbni Mâce de Ebû Hüreyre'den rivâyet etmişlerdir. Mal zekât ile temizlendiği, bereket kazandığı gibi beden de oruçla pâk ve pâkize olur.

İbni Abbas'dan rivâyet olunuyor, demiştir ki: Resûl-ü Ekrem Efendimiz sadaka-i fıtrı, oruç tutan kimseyi boş lâfların, kaba ve ayıp sözlerin vebâ-linden temizlemek ve bir de yoksulları doyurmak için farz ve emir buyurmuşlardır.

Bu Hadîs-i Şerîf'i Ebû Dâvud ve İbni Mâce rivâyet etmişlerdir.

İlk sûresinin ilk âyetinde (Rabbü'l-âlemin) diye Allah'ın âlemlerin Rabbi olduğunu ilân eden bu Kitap, hemen her âyetinde Onun en yüksek vasıflarını zikretmek suretiyle beşer için mukadder olan nihâî tecellisini göstermiş bulunduğu gibi beşerin rüşde mazhar olduğunu bildirmekle de Allah'dan gelen semavî kitapların, ilâhî irşadların sonu olmuş ve insanlar için başka bir kitaba ihtiyaç kalmamıştır.

(O. Keskiöglü)